

אפיון תהליך ההטמעה של תוכנת ניהול משאבי הספרייה עלמא (Alma)

בדלפק ההשאלה בספרייה המרכזית באוניברסיטת תל אביב:

היבט טכנולוגי ואנושי

ארגון: הספרייה המרכזית על שם סוראסקי, אוניברסיטת תל אביב

סטודנט: צח בן יוסף

מנחה: גב' ענבר קופר

באוגוסט 2018, הספרייה המרכזית הוסבה למערכת ניהול כלל משאבי הספרייה Alma ממערכת Aleph שיוחדה לכל מדור בנפרד. האתגרים שמציב העולם הדיגיטלי בימינו ושינויים שעוברות ספריות הביאו להחלטה להסב את המערכות לכאלו המתעדכנות באופן רציף בהתאם לתנאי השטח הדינאמיים. מטרת הפרויקט היא לעקוב אחר תהליך הטמעת המערכת לאחר שלב המעבר הראשוני בדלפק ההשאלה ולאפיין את השינויים העיקריים מהיבט הטכנולוגי והתמקדות בפן האנושי. על בסיס התנסות אישית של הכותב ועבודה שוטפת מול נציגי ההשאלה ואינטראקציה עמם, נבחן המעבר בין תוכנה המאפיינת את התפיסה ה"ישנה" לזו ה"חדשה". בהיבט הטכנולוגי, אופיינו השינויים העיקריים בשימוש בתוכנה, תפיסת סביבת העבודה, החסרונות והיתרונות; בהיבט האנושי, נבחנו תפקוד העובדים, חווייתם, דרכי התמודדותם עם המעבר. התוצר הסופי הוא מסמך עבודת המחקר שישמש את מנהלת הספרייה לבחינת התהליך וחשיפה לתחושות העובדים ושימוש בעתיד, במהלך תהליך הטמעה דומה, בסיס להבנת המרכיבים הכרוכים בו. המסקנות העיקריות וההמלצות הן כי היערכות מובנית מראש תורמת למעבר מוצלח אך זו לא יכולה שרק לכלול את הפן הטכנולוגי של למידת התוכנה: הפן האנושי, יכולותיו, מבנה האישיות של כל עובד וכישוריו חייבים להילקח בחשבון. מערכות דוגמת עלמא הבנויות על רב-הקשריות ושיתופיות הן שנדרשות בעולם המשתנה של הספריות בימינו ובהתאם לגישה זו יש להדריך את העובדים. מערכת עלמא מייצגת שינוי תפיסתי שניכר גם בתחום ניהול המידע והידע שבו בני האדם והאמצעים הטכנולוגיים נטמעים זה בזה ועל כן, עבודה זו נוקטת גישה חדשה ובה ההיבט הטכנולוגי שזור בהיבט האנושי לכל אורכה ומאפשרת הבנה עמוקה יותר של הליכי שינוי טכנולוגיים, הגורם האנושי והשפעתם ההדדית זה על זה תחת הקשרים משתנים תדירים.